



רשומות

# הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

עמוד

192	.....	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 3), התשס"ו-2005
192	.....	הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 17) (כניסה למקום המשמש למגורים), התשס"ו-2005
193	.....	הצעת חוק זכויות התלמיד (תיקון מס' 2) (גביית תשלומים בעד בחינות בגרות), התשס"ו-2005

מתפרסמות בזה הצעות חוק מטעם הממשלה:

### הצעת חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 3), התשס"ו-2005

1. תיקון סעיף 16 בחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002, בסעיף 16(ב), במקום "שלוש שנים" יבוא "שש שנים" ובמקום "ארבע שנים" יבוא "שבע שנים".

#### ד ב ר ו ה ס ב ר

וצמצום משמעותי באמצעים הטכנולוגיים הדרושים למילוי חובת התייעוד החזותי. חלופה זו מוערכת בעלות של למעלה מ-10 מיליון שקלים חדשים, וזאת עוד בטרם הסדרת סוגיית תיקצוב תמלול הקלטות החקירה – סוגיה שעלויותיה מוערכות כגבוהות ביותר.

התקציב שהקצה משרד האוצר לשנת 2005 למטרת יישום החוק עומד על מיליון שקלים חדשים בלבד. בשל הגירעון בתקציב המשטרה, כפועל יוצא מקיצוץ של למעלה מ-400 מיליון שקלים חדשים בתקציבה במהלך שלוש השנים האחרונות, ברור כבר עתה כי המשטרה לא תוכל לעמוד בדרישות החוק במועדים הקבועים בו.

אשר על כן נדרש התיקון המוצע, שבו מתבקשת דחיית המועדים הקובעים לענן החלת חובת התייעוד החזותי או התייעוד הקולי, למעט לפי סעיף 8(2) וסעיפים 8(3), 9 ו-11(א)(3) לחוק, בשלוש שנים נוספות, כדי לאפשר למשטרה להגיע להסדר בדבר התוספת התקציבית הנדרשת ולהיערך כראוי למילוי החובה כאמור.

הצעת החוק פורסמה בהצעות חוק הממשלה – 220, מיום כ"ו בחשוון התשס"ו (28 בנובמבר 2005), והיא מתפרסמת כעת בשנית.

חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002 (להלן – החוק), מחיל על משטרת ישראל חובה לתייעוד חזותי או לתייעוד קולי של חקירות חשודים בעבירות שהעונש שנקבע להן בדין הוא 10 שנות מאסר או יותר.

סעיף 16(ב) לחוק קובע כי החלתה של החובה האמורה, למעט לפי סעיף 8(2) וסעיפים 8(3), 9 ו-11(א)(3) לחוק, תיעשה בצווים שיוציא השר לביטחון הפנים, בהדרגה, מיום התחילה, לפי הומרת עבירות, ובלבד שעד תום שלוש שנים מיום התחילה (היינו, עד תום חודש יולי 2006) תחול החובה לתעד כאמור על עבירות שעונשן מאסר 15 שנים או יותר, ושעד תום ארבע שנים מיום התחילה (היינו, עד תום חודש יולי 2007) תחול החובה לתעד כאמור גם על עבירות שעונשן מאסר 10 שנים עד 15 שנים.

עבודת מטה שנערכה במשטרת ישראל לקראת ההיערכות הנדרשת ליישום החוק, העלתה כי לצורך מילוי חובת התייעוד החזותי או התייעוד הקולי של החקירות האמורות דרושים, לכל הפחות, עשרות רבות של חדרי תיעוד נוספים וכן נדרשים אמצעים טכנולוגיים שונים. החלופה שאותה הוחלט לאמץ ושעלותה נמוכה יחסית, עיקרה היערכות בלא הקמת חדרי בקרה או צפייה

<sup>1</sup> ס"ח התשס"ב, עמ' 468; התשס"ג, עמ' 204.

### הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 17) (כניסה למקום המשמש למגורים), התשס"ו-2005

1. תיקון סעיף 13 בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, בסעיף 13(ג), במקום הסיפה החל במילים "אם ראה כי יש יסוד סביר לחשד" יבוא "אם ראה כי התקיים אחר מאלה:

#### ד ב ר ו ה ס ב ר

יסוד סביר לחשד כי במקום המשמש למגורים נמצא אדם השהה שלא בדין בישראל, או אדם ששהייתו בישראל מחייבת רישיון שהייה לפי חוק זה ופקח או שוטר ביקש רשות להיכנס למקום כדי לערוך בירור ובקשתם לא נענתה".

הסעיף האמור פורש במקרים שונים ככולל שני תנאים מצטברים למתן צו להיכנס למקום המשמש למגורים:

סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק הכניסה לישראל), שענינו סמכויות אכיפה, קובע בסעיף קטן (ג) לאמור:

"(ג) שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת פקח או שוטר, ליתן צו המתיר לפקח או לשוטר להיכנס למקום המשמש למגורים כדי לערוך בדיקה לענין קיום הוראות חוק זה, כאמור בסעיף קטן (א), אם ראה כי יש

<sup>1</sup> ס"ח התשי"ב, עמ' 354; התשס"ה, עמ' 746.

- (1) יש יסוד סביר לחשד כי נמצא בו אדם השווהה שלא כדון בישראל;
- (2) יש יסוד סביר להניח כי נמצא בו אדם ששהייתו בישראל מחייבת רשיון שהייה לפי חוק זה, והפקה או השוטר ביקשו רשות להיכנס למקום כדי לערוך בירור בענין ובקשתם לא נענתה.

#### ד ב ר י ה ס ב ר

לפיכך מוצע לתקן את סעיף 13(ג) לחוק הכניסה לישראל ולהבהיר, כי התנאים להוצאת הצו הקבועים בסעיף האמור הם תנאים חלופיים ולא מצטברים. יצוין, כי כך עולה גם מהנוסח המקורי של סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל כפי שבא לידי ביטוי בהצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 8), התשס"א-2000 (פורסמה בספר הצעות חוק התשס"א, מיום א' בחשון התשס"א (30 באוקטובר 2000), בעמ' 110).

הצעת החוק פורסמה בהצעות חוק הממשלה - 220, מיום כ"ו בחשון התשס"ו (28 בנובמבר 2005). והיא מתפרסמת כעת בשנית.

(1) קיומו של יסוד סביר לחשד כי באותו מקום מצוי שוהה בלתי חוקי או אדם ששהייתו בישראל מחייבת רישיון שהייה;

(2) שוטר או פקח ביקשו רשות להיכנס למקום כדי לערוך בירור - ובקשתם לא נענתה.

פרשנות כזו מסכלת את האפשרות להיכנס למקום מגורים לצורך בירור בשל חשד להימצאותו של שוהה בלתי חוקי באותו מקום בלי שהפקח או השוטר ביקשו רשות להיכנס למקום, שכן אם אכן נמצא במקום המגורים שוהה בלתי חוקי הוא יעשה כל מאמץ כדי להימלט מהמקום עוד בטרם הספיק השוטר או הפקח לבקש הוצאת צו שיפוטי, וכך נמצאת תכלית הוצאת הצו מסוכלת עוד בטרם הוצא.

### הצעת חוק זכויות התלמיד (תיקון מס' 2) (גביית תשלומים בעד בחינות בגרות), התשס"ו-2005

1. בחוק זכויות התלמיד, התשס"א-2000, אחרי סעיף 9 יבוא:
- 9א. השר רשאי לקבוע הוראות לענין גביית תשלומים מנבחנים בעד בחינות בגרות ממשלתיות, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים של בחינות בגרות או של נבחנים; לענין זה, "נבחן" - לרבות מי שאינו תלמיד.

#### ד ב ר י ה ס ב ר

בחינות הבגרות מהורי התלמידים שלא כדון, שכן הדבר מנוגד לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, המעגן זכות לחינוך חובה חינום. בית המשפט קבע בפסק הדין כי משרד החינוך אינו רשאי לגבות תשלומים בעד בחינות הבגרות, בלא הסמכה מתאימה בחקיקה.

אשר על כן, מבוקש לעגן בחקיקה את סמכות השר לגבות תשלומים בעד בחינות הבגרות הממשלתיות.

יצוין כי על אף שבית המשפט לא קבע מסמרות לענין גביית תשלומים מנבחנים חיצוניים (אקסטרניים), היינו נבחנים שאינם לומדים במוסדות חינוך, מוצע להחיל את ההסדר המוצע גם לגביהם.

השפעת החוק המוצע על זכויות ילדים:

אף על פי שהסכום שייגבה, על פי המוצע, מכל תלמיד בעד בחינות הבגרות יהיה סכום סמלי, יש חשיבות לגביית הסכומים הללו במסגרת תשלומי הורים, שכן סכומים אלה מאפשרים מתן שירותים נרחבים במסגרת הבחינות, ובהם, בין השאר, מספר רב יותר של בוחנים, המאפשרים את טוהר הבחינות; מספר רב יותר של בודקים, המאפשרים מתן ציונים לתלמידים בתוך זמן קצר יחסית ממועד קיום

#### כללי

הצעת החוק ענינה מתן סמכות בחוק ראשי לשר החינוך התרבות והספורט (להלן - השר) להסדיר בתקנות את נושא התשלומים בעד בחינות הבגרות הממשלתיות, ולקבוע את שיעור התשלומים שייגבו מהורי התלמידים בעד הבחינות כאמור.

יצוין כי עד לאחרונה הסכום שנגבה מהורי התלמידים בעד בחינות הבגרות כלל רק כ-15% מהעלות הכוללת של הבחינות, והיתרה היתה מתקציב משרד החינוך התרבות והספורט (כ-224 מיליון שקלים חדשים מתקציב המשרד, וכ-38 מיליון שקלים חדשים מתשלומי הורים). הסכום הכולל שנדרש בעד בחינות הבגרות עמד על כ-400-500 שקלים חדשים לתלמיד בממוצע, בפריסה על פני 3 שנים (כיתות י' עד י"ב שבהן נוגשים התלמידים לבחינות הבגרות).

הנושא נדון לאחרונה בבג"ץ 7351/03 ועד הורים עירוני ראש"צ נ' שרת החינוך (טרם פורסם), אשר במסגרתו הועלתה הטענה כי משרד החינוך גובה תשלומים בעד

<sup>1</sup> ס"ח התשס"א, עמ' 42; התשס"ה, עמ' 44.

הוראת מעבר 2. גביה של תשלום בעד בחינת בגרות ממשלתית, שנעשתה לפני תחילתו של חוק זה, יראו אותה כאילו נעשתה כדין.

## ד ב ר י ה ס ב ר

לא עמד התלמיד בתנאים שקבע השר בהתייעצות עם הועדה.

מוצע להוסיף הוראה בחוק שתסמיק את השר לקבוע בתקנות הוראות לענין גביית תשלומים בעד בחינות בגרות ממשלתיות, ממי שמעוניין להיבחן בבחינה כאמור, בין אם הוא תלמיד הלומד במוסד חינוך (נבחן אינטרני) ובין אם אינו לומד במוסד חינוך (נבחן אקסטרני); הסדרי הגביה, גובה הסכום, הוראות לענין פטור מתשלום וכיו"ב יוסדרו במסגרת התקנות האמורות.

מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה תשלומים שנגבו בעד בחינות בגרות ממשלתית לפני פרסומו של החוק המוצע (מכוח נהלים של משרד החינוך התרבות והספורט), יראו אותם כאילו נגבו כדין.

הבחינה; מספר רב יותר של מתכרים, המאפשרים מגוון רחב של שאלונים וסוגי שאלות בבחינות; מספר רב של מועדים, לרבות מועדי חורף ו"מועדי ב", המאפשרים הנדמנות שניה לתלמיד שנכשל בבחינה במועד הראשון, וכיו"ב מגוון שירותים בהקשר לבחינות הבגרות שענינם שיפור איכות ומגוון השירותים ואפשרויות הבחירה, והכל לטובת ציבור התלמידים.

סעיף 1 סעיף 9 לחוק זכויות התלמיד, התשס"א-2000 (להלן – החוק), שענינו הזכות להיבחן בבחינות בגרות, קובע לאמור:

"הזכות להיבחן בבחינות בגרות

9. כל תלמיד זכאי להיבחן בבחינת בגרות ממשלתית המתקיימת במוסד החינוך שבו הוא לומד אלא אם כן